

INICIACIÓ A L'ACTIVITAT EMPRENEDORA I EMPRESARIAL

1r CICLE ESO

INTRODUCCIÓ

Fomentar l'esperit emprenedor i la iniciativa emprenedora entre la gent més jove va ser l'element clau en el Pacte Europeu per la Joventut, adoptat pel Consell Europeu en 2005. Es va configurar com un factor clau per al creixement, l'ocupació i la realització personal.

L'esperit emprenedor, segons la definició de la Comissió Europea, és l'habilitat d'un individu per a convertir idees en actes. Inclou la creativitat, la innovació i l'assumpció de riscos, però també la capacitat per a planificar i gestionar projectes per a aconseguir un fi. És a dir, que es tracta d'un concepte que traspasa el merament econòmic i que inclou un conjunt de competències, coneixements, actituds, qualitats, destreses i valors que mobilitzen les persones perquè contribuïsquen a la societat i asseguruen el benestar de la comunitat.

Així l'activitat emprenedora està directament relacionada amb la competència sentit d'iniciativa emprenedora i esperit emprenedor que, l'orde ECD/65/2015, torna a definir-la com la capacitat de transformar les idees en actes.

Per mitjà d'esta matèria l'alumnat millora la seua capacitat per a desenrotllar l'esperit emprenedor i la iniciativa empresarial treballant competències com la creativitat, la innovació, la iniciativa, el treball en equip, alhora que s'endinsa en el coneixement de la dinàmica empresarial per mitjà del desenrotllament d'un projecte d'empresa.

El currículum està plantejat basant-se en què esta matèria té tractament transversal en l'educació primària. Per això es desenrotllen estructures d'aprenentatge un poc més complexes que suposen la busca, selecció i organització d'informació, anàlisi i presa de decisions, etc.

Es recomana com a model metodològic l'ús de metodologies actives i participatives com l'aprenentatge basat en projectes (ABP), l'aprenentatge cooperatiu, de manera que es potencie la motivació de l'alumnat fent-lo partícip del seu aprenentatge. Així mateix, s'exigix a l'alumnat implicació, de manera que el professor es convertisca en un guia de l'aprenentatge que siga capaç d'explicar conceptes, resoldre dubtes, mostrar recursos, etc. buscant sempre fomentar l'autonomia de l'alumnat perquè siga capaç de funcionar eficaçment en el seu entorn.

Els continguts de la matèria d'Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial estan connectats amb els desenrotllats en altres àrees, i això aporta coherència al currículum i ajuda a desenrotllar l'aprenentatge competencial. Han sigut agrupats en tres blocs que permeten identificar els principals àmbits que componen l'àrea: autonomia personal, iniciativa emprenedora i innovació; projecte d'empresa i pla econòmic i financer. El primer desenrotlla el concepte d'autonomia personal enfocat cap a la iniciativa emprenedora i la innovació, dedica una especial atenció a la carrera professional. El segon dels blocs introdueix la ferramenta del pla d'empresa com a instrument catalitzador d'una idea de negoci. Finalment, en el bloc tercer l'alumne aprofundirà en un aspecte fonamental del pla d'empresa com és el pla economicofinancer, aprofitant així de forma significativa els continguts i aprenentatges anteriors de l'àmbit econòmic de les diferents etapes educatives.

Els criteris d'avaluació estan redactats com resultats d'aprenentatge i inclouen processos de diferent complexitat, continguts de diferent tipus i contextos de realització adequats a la naturalesa de l'execució dels aprenentatges que evidencien, amb l'objecte de possibilitar-ne l'observació i avaluació en contextos reals. S'han seqüenciat els continguts i els criteris d'avaluació de manera que el procés d'avaluació permeta l'ús de diversos procediments i instruments d'avaluació. Es fa imprescindible la realització d'un projecte d'empresa com resultat principal a avaluar, i per a fer-ho es pot fer ús de rúbriques o d'altres instruments d'avaluació.

Els continguts i els criteris d'avaluació s'han programat per a facilitar la identificació i avaluació dels aprenentatges bàsics del nivell educatiu, facilitant així l'atenció a la diversitat des de les programacions d'aula i la continuïtat dels aprenentatges.

Esta matèria inclou aspectes teòrics i pràctics que pretenen preparar els jòvens per a exercir una ciutadania participativa i responsable així com promoure

l'exercici professional per la via de l'emprenedoria. D'esta manera, entre els continguts que es desenrotllen s'incidix en l'autoconeixement i la presa de decisions vocacional, el coneixement del concepte d'emprenedor i les seues característiques i funcions principals, a més dels passos que s'han de seguir per a crear un negoci propi o contribuir a la innovació dins d'una organització.

Les distintes competències clau es desenrotllen de forma simultània i permeten que els distints aprenentatges es vagen interioritzant per a saber respondre en els múltiples contextos en què es desenrotllen. L'àrea contribuïx principalment a la competència amb sentit d'iniciativa emprenedora i empresarial a través de tots els seus continguts, tractant que l'alumne conega i valore de forma crítica les seues capacitats i les seues limitacions; que desenrotlle, planifique i avalue projectes, prenga decisions, tot això per mitjà del treball cooperatiu. Però també és molt important la competència social i cívica per la gran interacció d'esta matèria amb el món físic. Així mateix s'afavorix el desenrotllament de la competència digital de manera transversal per mitjà del recurs continu a l'ús d'instruments informàtics i a la busca d'informació en Internet.

La competència en comunicació lingüística està present en tots els blocs. Es busca que l'alumnat faça ús del llenguatge científic tècnic propi d'esta matèria, utilitzant tant el llenguatge oral com l'escrit.

La competència per a aprendre a aprendre es desenrotlla en tots els blocs, en haver de realitzar tasques on l'alumnat aprén a buscar i seleccionar informació, a resoldre problemes i a planificar projectes.

Continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial

Curs 1r ESO

Bloc 1: Autonomia personal, iniciativa emprenedora i innovació. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Autonomia. La iniciativa emprenedora: l'emprenedor i l'empresari en la societat. Qualitats i destreses de l'emprenedor. Autoconeixement. Interessos, aptituds i motivacions per a la carrera professional. Itineraris formatius i carreres professionals. El procés de presa de decisions. Procés de busca d'ocupació en empreses del sector. L'autoocupació. Els drets i deures dels treballadors. Dret del treball. Drets i deures derivats de la relació laboral. Contracte de treball. Negociació col·lectiva. Seguretat social. Obligació de cotitzar i acció protectora. Principals prestacions: Desocupació, Incapacitat Temporal i altres. Riscos laborals. Normativa. Gestió de la prevenció en l'empresa. Mesures de prevenció i protecció. Primers auxilis.	BL1.1. Reconéixer els interessos i les destreses d'autoconsciència, autoregulació i motivació associades a la iniciativa emprenedora i diferenciar els requeriments dels diferents exercicis laborals: funcionariat, professionals liberals, professionals tècnics, acadèmics, etc., a més de diferenciar les activitats empresarials per sectors. BL1.2. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i arribar a acords. BL1.3. Reconéixer el concepte d'autonomia personal i buscar exemples sobre la seua importància en el treball col·laboratiu. BL1.4. Buscar i seleccionar informació de forma contrastada en mitjans digitals com ara pàgines web especialitzades registrant-la en paper de forma acurada o emmagatzemant-la digitalment.	CSC SIEE CAA SIEE CSC SIEE CD

	BL1.5. Reconéixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites en l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.	CCLI
--	--	------

Bloc 2: Projecte d'empresa. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
La idea de projecte d'empresa. Creativitat i innovació. Avaluació de la idea. L'entorn i la funció social de l'empresa. Emprenedoria social. Elements i estructura de l'empresa. El pla d'empresa. Estructura. Tipus d'empresa segons la forma jurídica. L'elecció de la forma jurídica. Principals variables per a la determinar-ne l'elecció. Tràmits de posada en marxa d'una empresa. Ajudes i suport a la creació d'empreses. Les activitats en l'empresa. La funció de producció. La funció comercial i de màrqueting. Informació en l'empresa. La informació comptable. La informació de recursos humans. Els documents comercials de cobrament i pagament. L'arxiu.	BL2.1. Establir la relació existent entre les qualitats personals i la iniciativa emprenedora i d'esta amb les figures d'emprenedor, intraemprenedor i empresari. BL2.2. Reconéixer les característiques d'un pla d'empresa en l'aula i la seua importància com a ferramenta de la iniciativa emprenedora. BL2.3. Reconéixer de forma conjunta possibles punts de control que faciliten el seguiment de tasques d'un projecte d'empresa.	CSC SIEE SIEE SIEE CAA

Bloc 3: Pla econòmic i financer. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Pla d'inversions. Inversions en actiu no corrent i en actiu corrent. Fonts de finançament de les empreses. Externes (bancs, ajudes i subvencions, microcrèdits, <i>crowdfunding</i> , <i>business angels</i>) i internes (accionistes, inversors, aplicació de beneficis). Productes financers i bancaris per a pimes. Comparació. Planificació financera de les empreses. Estudi de viabilitat economicofinancera. Projectió de l'activitat. Instruments d'anàlisi. Ràtios bàsiques. Els impostos que afecten les empreses. El calendari fiscal. Fiscalitat i equitat.	BL3.1. Diferenciar ingressos i gastos d'una família mitjana valenciana per mitjà de casos pràctics i elaborar un pressupost domèstic d'acord amb necessitats bàsiques proposades. BL3.2. Reconéixer els diversos productes financers del mercat a través de les seues característiques bàsiques i identificar els principals actors financers. BL3.3. Utilitzar eficaçment les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'aprenentatge, per a buscar, seleccionar i	CMCT SIEE CMCT SIEE CD CAA

	organitzar informacions relacionades amb els continguts del curs, comunicant els resultats i conclusions en el suport més adequat.	CCLI
--	--	------

Curs 2n ESO

Bloc 1: Autonomia personal, iniciativa emprenedora i innovació. Curs 2n ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Autonomia. La iniciativa emprenedora: l'emprenedor i l'empresari en la societat. Qualitats i destreses de l'emprenedor.</p> <p>Autoconeixement. Interessos, aptituds i motivacions per a la carrera professional.</p> <p>Itineraris formatius i carreres professionals. El procés de presa de decisions. Procés de busca d'ocupació en empreses del sector. L'autoocupació.</p> <p>Els drets i deures dels treballadors.</p> <p>Dret del treball. Drets i deures derivats de la relació laboral. Contracte de treball. Negociació col·lectiva.</p> <p>Seguretat social. Obligació de cotitzar i acció protectora. Principals prestacions: Desocupació, Incapacitat Temporal i altres.</p> <p>Riscos laborals. Normativa. Gestió de la prevenció en l'empresa. Mesures de prevenció i protecció. Primers auxilis.</p>	<p>BL1.1 Reconèixer els interessos i les destreses d'autoconsciència (autoconfiança i autovaloració), autoregulació (ètica personal i adaptabilitat) i motivació (curiositat constructiva i impuls d'èxit) associades a la iniciativa emprenedora.</p>	<p>CSC</p> <p>SIEE</p>
	<p>BL1.2. Conèixer les fases del procés de presa de decisions i aplicar-les en les tasques d'aprenentatge del nivell educatiu.</p>	SIEE
	<p>BL1.3. Participar en equip de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i arribar a acords.</p>	<p>CAA</p> <p>SIEE</p>
	<p>BL1.4. Analitzar les relacions entre autonomia i treball col·laboratiu i proposar solucions a situacions plantejades relacionades amb el projecte d'empresa.</p>	<p>CSC</p> <p>SIEE</p>
	<p>BL1.5. Buscar i seleccionar informació de forma contrastada en mitjans digitals com ara pàgines web especialitzades registrant-la en paper de forma acurada o emmagatzemant-la digitalment.</p>	CD
	<p>BL1.6 Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites en l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p>	CCLI

Bloc 2: Projecte d'empresa. Curs 2n ESO

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La idea de projecte d'empresa. Creativitat i innovació. Avaluació de la idea. L'entorn i la funció social de l'empresa. Emprenedoria social.</p> <p>Elements i estructura de l'empresa.</p> <p>El pla d'empresa. Estructura.</p> <p>Tipus d'empresa segons la forma jurídica. L'elecció de la forma jurídica.</p> <p>Principals variables per a la determinar-ne l'elecció.</p> <p>Tràmits de posada en marxa d'una empresa.</p> <p>Ajudes i suport a la creació d'empreses</p> <p>Les activitats en l'empresa. La funció de producció. La funció comercial i de màrqueting.</p> <p>Informació en l'empresa. La informació comptable. La informació de recursos humans. Els documents comercials de cobrament i pagament.</p> <p>L'arxiu.</p>	<p>BL2.1. Establir de forma general la relació existent entre les qualitats personal i la iniciativa emprenedora amb les figures d'emprenedor, intraemprenedor i vinculats als diferents itineraris formatius.</p> <p>BL2.2. Descriure les característiques internes d'un projecte d'empresa a partir d'altres projectes enumerant les característiques internes i analitzar la seua relació amb l'entorn, així com la seua funció social.</p> <p>BL2.3. Descriure les característiques de les tasques d'un projecte d'empresa i establir conjuntament punts de control que en faciliten el seguiment d'acord amb l'èxit pretés.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>SIEE CSC</p> <p>SIEE CAA</p>

Bloc 3: Pla econòmic i financer Curs 2n		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Pla d'inversions. Inversions en actiu no corrent i en actiu corrent.</p> <p>Fonts de finançament de les empreses. Externes (bancs, ajudes i subvencions, microcrèdits, <i>crowdfunding</i>, <i>business angels</i>) i internes (accionistes, inversors, aplicació de beneficis).</p> <p>Productes financers i bancaris per a pimes. Comparació.</p> <p>Planificació financera de les empreses. Estudi de viabilitat economicofinancera. Projectió de l'activitat. Instruments d'anàlisi. Ràtios bàsiques.</p> <p>Els impostos que afecten les empreses. El calendari fiscal. Fiscalitat i equitat.</p>	<p>BL3.1. Diferenciar ingressos i gastos d'una pime per mitjà de casos pràctics i elaborar un pressupost bàsic d'acord amb propostes d'inversió.</p> <p>BL3.2. Distingir diversos productes financers del mercat descrivint les seues característiques bàsiques i identificar els principals organismes públics reguladors del sistema financer.</p> <p>BL3.3. Utilitzar eficaçment les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'aprenentatge, per a buscar, seleccionar i valorar informacions relacionades amb els continguts del curs, comunicant els resultats i conclusions en el suport més adequat.</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CD CAA CCLI</p>

Curs 3r ESO

Bloc 1: Autonomia personal, iniciativa emprenedora i innovació. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>Autonomia. La iniciativa emprenedora: l'emprenedor i l'empresari en la societat. Qualitats i destreses de l'emprenedor.</p> <p>Autoconeixement. Interessos, aptituds i motivacions per a la carrera professional.</p> <p>Itineraris formatius i carreres professionals. El procés de presa de decisions. Procés de busca d'ocupació en empreses del sector. L'autoocupació.</p> <p>Els drets i deures dels treballadors.</p> <p>Dret del treball. Drets i deures derivats de la relació laboral. Contracte de treball. Negociació col·lectiva.</p> <p>Seguretat social. Obligació de cotitzar i acció protectora. Principals prestacions: Desocupació, Incapacitat Temporal i altres.</p> <p>Riscos laborals. Normativa. Gestió de la prevenció en l'empresa. Mesures de prevenció i protecció. Primers auxilis.</p>	<p>BL1.1. Reconèixer els interessos i les destreses d'autoconsciència, autoregulació i motivació associades a la iniciativa emprenedora i relacionar-los amb els diferents exercicis laborals: funcionariat, professionals liberals, professionals tècnics, acadèmics, etc.</p> <p>BL1.2. Iniciar la composició d'un itinerari vital propi seguint els passos del procés de presa de decisions respecte a la carrera professional distingint els conceptes d'ocupació i autoocupació.</p> <p>BL1.3. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els seus membres participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres generant implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies actuant amb responsabilitat i sentit ètic.</p> <p>BL1.4. Debatre sobre la importància de combinar autonomia i treball col·laboratiu i proposar solucions alternatives analitzant situacions plantejades preveient resultats i avaluar cada una de les solucions per a comprovar-ne la idoneïtat.</p> <p>BL1.5. Buscar i seleccionar informació a partir d'una estratègia de filtrat i de forma contrastada en mitjans digitals com a pàgines web especialitzades, registrant-la en paper de forma acurada o emmagatzemant-la digitalment en dispositius informàtics i servicis en la xarxa.</p> <p>BL1.6 Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites en l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p>	<p>CSC SIEE</p> <p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>SIEE CSC</p> <p>CD</p> <p>CCLI</p>
---	---	---

Bloc 2: Projecte d'empresa. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>La idea de projecte d'empresa. Creativitat i innovació. Avaluació de la idea. L'entorn i la funció social de l'empresa. Emprenedoria social.</p>	<p>BL2.1. Relacionar cada una de les figures d'emprenedor, intraemprenedor i empresari amb les qualitats personals i la iniciativa emprenedora vinculats</p>	<p>CSC SIEE</p>

<p>Elements i estructura de l'empresa. El pla d'empresa. Estructura. Tipus d'empresa segons la forma jurídica. L'elecció de la forma jurídica. Principals variables per a la determinar-ne l'elecció. Tràmits de posada en marxa d'una empresa. Ajudes i suport a la creació d'empreses Les activitats en l'empresa. La funció de producció. La funció comercial i de màrqueting. Informació en l'empresa. La informació comptable. La informació de recursos humans. Els documents comercials de cobrament i pagament. L'arxiu.</p>	<p>als itineraris formatius professional i acadèmic.</p> <p>BL2.2. Reconèixer diversos models de plans de negoci i descriure els elements que constitueixen la seua xarxa logística com ara proveïdors, clients, sistemes de producció i comercialització i xarxes d'emmagatzematge, entre altres.</p> <p>BL2.3. Descriure les diferents tasques d'un projecte d'empresa, establint estratègies de control que en faciliten l'adequació a l'èxit pretés.</p>	<p>SIEE CSC</p> <p>SIEE CAA</p>
--	--	---

Bloc 3: Pla econòmic i financer. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Pla d'inversions. Inversions en actiu no corrent i en actiu corrent. Fonts de finançament de les empreses. Externes (bancs, ajudes i subvencions, microcrèdits, <i>crowdfunding</i>, <i>business angels</i>) i internes (accionistes, inversors, aplicació de beneficis). Productes financers i bancaris per a pimes. Comparació. Planificació financera de les empreses. Estudi de viabilitat economicofinancera. Projecció de l'activitat. Instruments d'anàlisi. Ràtios bàsiques. Els impostos que afecten les empreses. El calendari fiscal. Fiscalitat i equitat.</p>	<p>BL3.1. Relacionar alguns indicadors financers bàsics amb els canvis en les condicions econòmiques i polítiques de l'entorn i explicar de quina forma poden afectar les famílies i les pimes.</p> <p>BL3.2. Analitzar per mitjà de suposats ingressos i gastos personals i d'un xicotet negoci reconeixent les seues fonts i les possibles necessitats d'inversió a curt, mitjà i llarg termini i identificant les alternatives per al pagament de béns i servicis.</p> <p>BL3.3. Diferenciar entre inversió i préstecs de diners i justificar la seua adequació en projectes simulats.</p> <p>BL3.4. Utilitzar eficaçment les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'aprenentatge, per a buscar, seleccionar i valorar informacions relacionades amb els continguts del curs, comunicant els resultats i conclusions en el suport més adequat.</p>	<p>CMCT SIEE CSC</p> <p>CMCT SIEE CSC</p> <p>CSC SIEE</p> <p>CD CAA CCLI</p>

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques.

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: consciència i expressions culturals.